

Minister Edukacji

DWST-WOOS.4021.7.2025.IT
Warszawa, 06 marca 2025 r.

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 138 § 2 w związku z art. 144 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572) – dalej „k.p.a.”, oraz art. 89 ust.1, 3 i 4 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, 854, 1562, 1635 i 1933) – dalej „u.p.o.”, po rozpatrzeniu zażalenia Burmistrza Tucholi z dnia 15 stycznia 2025 r. (znak: OR.0123.13.2024.2025.ZKM) na postanowienie Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty z dnia 7 stycznia 2025 r. (znak: WEPiP.545.11.2024.IZ) negatywnie opiniujące zamiar likwidacji z dniem 31 sierpnia 2025 r. Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w Stobnie, Stobno 33, 89-502 Raciąż,

postanawiam
uchylić zaskarżone postanowienie w całości
i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji.

UZASADNIENIE

W dniu 29 listopada 2024 r. Rada Miejska w Tucholi podjęła uchwałę nr VI/51/24 w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w Stobnie – dalej „SP w Stobnie”. W uchwale wskazano, że po zlikwidowaniu SP w Stobnie uczniowie będą kontynuować naukę w Szkole Podstawowej w Raciążu – dalej „SP w Raciążu” oraz zapewniony zostanie tym uczniom dowóz. Główną przesłanką podaną jako uzasadnienie likwidacji ww. szkoły jest mała liczba dzieci w oddziałach w stosunku do kosztów utrzymania szkoły. Organ prowadzący wskazał, że SP w Stobnie jest najmniej liczebną szkołą spośród wszystkich prowadzonych przez Gminę Tuchola i uczęszcza do niej obecnie 71 uczniów w 10 oddziałach, w tym 11 dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Zatem, zdaniem organu prowadzącego, istnieje konieczność dostosowania sieci szkół w gminie do realnych potrzeb wynikających z zachodzących zmian demograficznych oraz związane z tym racjonalne wydatkowanie środków na realizację zadań oświatowych. Zasadniczym powodem podjęcia uchwały likwidacyjnej jest niekorzystna sytuacja demograficzna, polegająca na spadku wskaźnika urodzeń, a także zauważonych procesach migracyjnych ludności, tj. przeprowadzki do innych krajów, miejscowości i pobieranie nauki w innych szkołach na terenie faktycznego zamieszkania rodziny. Uchwałą rady gminy, obwód zlikwidowanej szkoły zostanie włączony do obwodu SP w Raciążu. Proponowana przez samorząd gminny zmiana umożliwi dzieciom ze SP w Stobnie naukę w oddziałach liczących od 12 do 28 uczniów w SP w Raciążu, co wpłynie korzystnie na efekty nauczania, gdyż najlepsze warunki rozwojowe stwarzają średnio liczne klasy liczące od 14-25 uczniów. W ocenie organu prowadzącego organizacja SP w Raciążu, po włączeniu obwodu SP w Stobnie, nie pogorszy warunków nauki i nie ograniczy powszechnej dostępności do szkoły. W związku z dowodem dzieci do szkół organ wskazał, że droga dojazdowa do Raciąża ze wsi należących do obwodu SP w Stobnie nie przekracza 12 km, czyli całkowity dojazd do szkoły trwać będzie około 17 minut. Gmina podkreśliła również wysokie wyniki egzaminu ósmoklasisty osiągnięte od wielu lat przez uczniów SP w Raciążu, podkreślając najwyższy wynik w Gminie Tuchola w roku 2024, co jest, zdaniem organu, potwierdzeniem wypracowania modelu będącego gwarantem rozwoju uczniów.

Organ prowadzący zwrócił również uwagę na czynnik ekonomiczny, wskazując, że spadająca liczebność uczniów w oddziałach z niewystarczającą subwencją oświatową spowodowały zwiększenie wydatków na oświatę ponoszonych przez gminę.

Ponieważ wykonanie ww. uchwały powierzono Burmistrzowi Tucholi, pismem z dnia 3 grudnia 2024 r. (znak: OR.0123.5.2024.JG), zwrócił się on do Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty z prośbą o wydanie opinii w przedmiotowej sprawie, dołączając ww. uchwałę wraz z jej uzasadnieniem.

Postanowieniem z dnia 7 stycznia 2025 r. (znak: WEPiP.545.11.2024.IZ) Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty – dalej: „Kurator”, negatywnie zaopiniował zamiar likwidacji SP w Stobnie z dniem 31 sierpnia 2025 r.. Kurator, w oparciu o dostarczone przez dyrektorów szkół dokumenty dotyczące bazy lokalowej i dydaktycznej, dokonał analizy warunków lokalowych obu ww. szkół. Według ww. dokumentów bazę lokalową SP w Stobnie stanowi: 14 sal dydaktycznych (10 oddziałów), wyposażonych w nowoczesne pomoce naukowe, pełnowymiarowa sala gimnastyczna, biblioteka, sala terapii pedagogicznej i logopedycznej, gabinet psychologa i pedagoga. Teren przyszkolny stanowi boisko z murawą do piłki nożnej, boisko rekreacyjne, mini plac zabaw, ogrodzony plac rekreacyjny dla przedszkolaków, parking i zatoczka autobusowa bezpośrednio przy szkole. Budynek posiada 5 niezależnych wyjść ewakuacyjnych, w tym oddzielne wejście dla przedszkolaków i klas I-III. W SP w Raciążu nauka odbywa się w 10 salach dydaktycznych, w tym dwie z nich pełnią podwójną funkcję: biblioteka jest jednocześnie salą dla kl. V, a sala komputerowa jest pomieszczeniem, w którym odbywają się zajęcia liczącej 11 uczniów kl. VIII. Dodatkowo w gabinecie pielęgniarki uczniowie mogą korzystać ze wsparcia psychologa, a w gabinecie pedagoga odbywają się zajęcia z logopedą i pedagogiem specjalnym. Kurator wskazał ponadto, że z danych przedstawionych przez obie szkoły wynika, iż liczba dzieci po połączeniu szkół w kl. I wyniosłaby 28, a w kl. II 26, co zgodnie z przepisami prawa powoduje konieczność stworzenia dwóch dodatkowych oddziałów. Zdaniem organu I instancji, z oceny skutków likwidacji SP w Stobnie, w kontekście zapewnienia uczniom odpowiednich warunków nauki, wychowania i opieki, wynika, iż ulegną one pogorszeniu ze względu na ryzyko dwuzmianowości. Spowoduje to dla dzieci dojeżdżających wydłużenie czasu pobytu poza domem i skrócenie czasu na odpoczynek, co jest niezgodne z art. 31 Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U z 1991 r. Nr 120 poz. 526 z późn. zm.). Ponadto, zdaniem Kuratora, likwidacja SP w Stobnie ograniczy dostęp do edukacji dla dzieci poniżej 5 roku życia, które obecnie uczęszczają do oddziałów i punktów przedszkolnych w ww. szkole, co jest niezgodne z art. 1 pkt 1 u.p.o. Kurator podkreślił, że warunki lokalowe SP w Raciążu nie zapewniają możliwości realizacji wszystkich zadań szkolnych wynikających z przepisów prawa oraz indywidualnych potrzeb uczniów, m. in. ze względu na mniejszą ilość sal dydaktycznych. Organ I instancji wskazał, że ze względu na konieczność dowożenia uczniów do szkół, pogorszy się sytuacja dzieci, które do tej pory nie korzystały z dowozu organizowanego przez gminę, ze względu na niewielką odległość szkoły od miejsca ich zamieszkania. Dodatkowo Kurator zwrócił uwagę, że gmina zadeklarowała organizację dowozu zgodnie z przepisami prawa, co w takim przypadku wyklucza dowożenie dzieci poniżej 5 roku życia, a w konsekwencji może doprowadzić do ograniczenia dostępu do edukacji dla dzieci najmłodszych objętych obecnie wychowaniem przedszkolnym w SP w Stobnie. W ocenie organu I instancji, likwidacji nie uzasadnia również wskazana przez organ prowadzący sytuacja demograficzna gminy. Organ prowadzący wskazał w uzasadnieniu uchwały, że z dostępnych danych demograficznych wynika, że w Gminie Tuchola, notuje się znaczący spadek liczby urodzeń (2023 r. – 128 dzieci, do 31 października 2024 r. – 97 dzieci), co przekłada się na sytuację demograficzną obwodu SP w Stobnie. Zdaniem Kuratora, analiza

demograficzna przeprowadzona przez organ prowadzący dotyczyła tylko SP w Stobnie, natomiast brak jest danych w tym zakresie dotyczących SP w Raciążu. W ocenie organu I instancji, dane na temat liczby urodzeń w latach 2010-2023 wskazują, że różnice w liczbie urodzeń w tych latach nie były istotne. Kurator wskazał, że w obronie SP w Stobnie wystąpiła Rada Pedagogiczna, Rada Rodziców oraz mieszkańcy wsi Stobno i Białowieża, dla których szkoła ta jest także miejscem integracji społeczności lokalnej oraz krzewienia tradycji i kultury.

Na powyższe postanowienie, Burmistrz Tucholi pismem z dnia 15 stycznia 2025 r. (znak: OR.0123.13.2024.2024.ZKM), za pośrednictwem Kuratora, złożył, z zachowaniem ustawowego terminu, zażalenie do Ministra Edukacji. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucono naruszenie:

1. przepisów postępowania, co miało istotny wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia w sprawie:

a) art. 7, art. 77 § 1 i art. 80 k.p.a. poprzez dokonanie dowolnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz zaniechanie wyjaśnienia istotnych dla sprawy okoliczności faktycznych tj.:

- pominięcie i zignorowanie przez organ nadzoru pedagogicznego pogarszającego się stanu demograficznego i prognozy stanu liczebności mieszkańców Gminy Tuchola w najbliższych latach, w tym obszaru obejmującego obwód likwidowanej szkoły,

- eksponowanie przez organ nadzoru pedagogicznego okoliczności o charakterze poza ustawowym i ogólnym, takich jak zachwianie poczucia bezpieczeństwa uczniów, woli rodziców, rady pedagogicznej i innych podmiotów zainteresowanych uzyskaniem negatywnej opinii sprawie likwidacji szkoły, w sytuacji nieprzeprowadzenia gruntownej analizy wskazanych przez organ prowadzący okoliczności faktycznych, prawnych i opieranie się na subiektywnej opinii lokalnej społeczności,

- dowolne ustalenie, że czas dojazdu uczniów z obwodu likwidowanej SP w Stobnie do SP w Raciążu, znacznie się wydłuży, w sytuacji, gdy organ nadzoru pedagogicznego nie ustalił jak organ prowadzący będzie realizował obowiązek dowozu i oparł się na informacjach i odczuciach przekazywanych przez osoby zainteresowane nielikwidowaniem SP w Stobnie,

- pominięcie przez Kuratora faktu, iż w przypadku likwidacji szkoły budynek, w którym mieści się ona obecnie, pozostanie nadal mieniem gminnym z przeznaczeniem dla lokalnej społeczności i może stać się ośrodkiem kultury i spotkań mieszkańców,

- dokonanie tendencyjnej, błędnej i niezgodnej ze stanem faktycznym oceny i ustalenie, że w przypadku kontynuowania nauki przez uczniów likwidowanej szkoły w SP w Raciążu, pogorszą się warunki nauczania i grozi uczniom dwuzmianowość, podczas gdy organ prowadzący przedstawił informacje dotyczące organizacji pracy SP w Raciążu,

- pominięcie i całkowite zignorowanie przez Kuratora okoliczności, że sieć szkół w Gminie Tuchola jest bardzo rozbudowana i obejmuje 8 szkół podstawowych, z czego w 4 szkołach podstawowych zlokalizowanych na terenie miasta Tuchola uczy się ok 80% uczniów a w 4 szkołach podstawowych zlokalizowanych na terenie Gminy Tuchola uczy się ok 20 %, przy czym odległość między szkołami na terenie gminy nie przekracza średnio 7,5 km,

- zaniechanie odniesienia się przez Kuratora do podnoszonych w opiniowanej uchwale kwestii dotyczących przyczyn ekonomicznych związanych z zamiarem likwidacji SP w Stobnie,

b) art. 107 § 3 w zw. z art. 126 i art. 124 § 2 k.p.a. poprzez zaniechanie prawidłowego uzasadnienia zaskarżonego postanowienia i pominięcie uzasadnienia prawnego, co prowadzi do istotnego naruszenia przepisów procedury, bowiem organ nadzoru pedagogicznego poza powołaniem się na szereg okoliczności faktycznych, nie dokonał w istocie subsumpcji ustalonego

w sprawie stanu faktycznego pod normę prawną (art. 89 ust. 1 u.p.o.) i zaniechał wyjaśnienia w jakim zakresie zamiar likwidacji SP w Stobnie narusza przepisy prawa;

2. naruszenie prawa materialnego tj.:

- a) art.89 ust. 1 u.p.o poprzez oparcie przez organ nadzoru pedagogicznego swojej opinii na dowolnych przesłankach ustawowych,
- b) art. 2 i art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) w zw. z art. 8 ust. 15 u.p.o. poprzez wkroczenie organu nadzoru pedagogicznego w ustawowe kompetencje jednostki samorządu terytorialnego w zakresie wykonywania zadań własnych gminy, do których należy tworzenie, prowadzenie i likwidacja szkół podstawowych,
- c) art. 2 ustawy o samorządzie gminnym w zw. z art. 163 i art. 165 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez naruszenie przez organ nadzoru pedagogicznego zasady samodzielności w działaniu przypisanej ustawowo jednostkom samorządu terytorialnego, które obowiązane są działać na podstawie i w granicach prawa, a także na własną odpowiedzialność,
- d) naruszenie art. 85 ustawy o samorządzie gminnym w zw. z art. 171 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez przekroczenie przez Kuratora zakresu nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego ograniczonego ustawą wyłącznie do kryterium legalności.

W oparciu o ww. zarzuty Strona wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty i pozytywne zaopiniowanie zamiaru likwidacji SP w Stobnie, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego, obiektywnego i rzetelnego rozpoznania przez organ I instancji.

Minister Edukacji – dalej „Minister”, po analizie stanu faktycznego i prawnego w przedmiotowej sprawie, postanowił uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji. Zgromadzony materiał dowodowy nie pozwala Ministrowi, bez naruszenia przepisów k.p.a., na podtrzymanie negatywnej opinii kuratora oświaty lub uchylenie jej i wydanie pozytywnej opinii. W trakcie rozpoznawania sprawy niezbędne okazało się bowiem przeprowadzenie postępowania dowodowego w znacznym zakresie, a wątpliwości organu odwoławczego, co do stanu faktycznego sprawy nie są możliwe do wyeliminowania w trybie art. 136 § 1 k.p.a., w myśl którego organ odwoławczy może przeprowadzić na żądanie strony lub z urzędu dodatkowe postępowanie w celu uzupełnienia dowodów i materiałów w sprawie albo zlecić przeprowadzenie tego postępowania organowi, który wydał decyzję.

Na podstawie materiału dowodowego przekazanego przez organ I instancji, Minister stwierdził, że organ ten nie wyjaśnił wszystkich okoliczności istotnych dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy i wydał zaskarżone postanowienie z naruszeniem przepisów art. 7, 8, 77 §1 oraz 80 k.p.a.

Organ I instancji przy ponownym rozpatrzeniu sprawy powinien zgromadzić materiał dowodowy, pozwalający przeanalizować wszystkie aspekty sprawy związane z likwidacją SP w Stobnie oraz wyjaśnić i ocenić skutki planowanych zmian, w tym prezentowane i wskazane w uzasadnieniu uchwały nr VI/51/24 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 29 listopada 2024 r., tj. niską liczebność dzieci w poszczególnych klasach, dostosowanie sieci szkół do zmian demograficznych, racjonalizację wydatków ponoszonych na zadania oświatowe.

Przy wydawaniu opinii kurator oświaty powinien uwzględnić okoliczności wskazane w art. 89 ust. 1 u.p.o. jak termin likwidacji szkoły, zapewnienie możliwości kontynuowania nauki, powiadomienie rodziców uczniów likwidowanej szkoły i kuratora, czy też - stosownie do art. 32 ust. 5-7 lub art. 39 ust. 3-4a u.p.o., zapewnienie dzieciom określonego transportu do szkoły.

Kurator oświaty powinien dokonać oceny zwłaszcza w zakresie zagwarantowania uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki oraz zagwarantowania uczniom bezpiecznych warunków dowozu i opieki podczas dowozu. W postanowieniu należy wskazać konkretne przepisy prawa, na których organ I instancji oprze swoją opinię.

Kurator oświaty jako organ administracji publicznej, ma obowiązek przeprowadzenia postępowania administracyjnego zgodnie z wymogami procedury administracyjnej. Zatem zadaniem organu jest nie tylko dążenie do ustalenia okoliczności faktycznych sprawy, lecz także dążenie do respektowania zasad postępowania, takich jak zasada zaufania czy informowania - art. 8 i art. 9 k.p.a. co wyraża się m.in. w podejmowaniu czynności zmierzających do dokonania wyczerpującej oceny. Zasady te wiąże się z zasadą przekonywania sformułowaną w art. 11 k.p.a., zgodnie z którą organy powinny wyjaśniać zasadność przesłanek, jakimi kierują się przy załatwieniu sprawy. W zaskarżonym postanowieniu kurator najpierw stwierdził, że może dokonać oceny wykraczającej poza obszar zgodności z prawem, po czym dowolnie zaczął formułować oceny o rzekomej niezgodności likwidacji szkoły z celami ogólnymi systemu oświaty z art. 1 u.p.o., bez jakiegokolwiek analizy faktycznej i prawnej wyjaśniającej swoje twierdzenia. Organ skupił się na opisie dotychczasowego postępowania, lakonicznie formułując motywy opinii.

Ustanowiona w art. 80 k.p.a. zasada swobodnej oceny dowodów zobowiązuje do oparcia się przez organ na przekonujących podstawach - wskazanych w uzasadnieniu rozstrzygnięcia, stosownie do treści przepisu art. 107 § 3 k.p.a. - i z całą pewnością nie polega na formułowaniu ocen w sposób dowolny. Niewyjaśnienie wszystkich okoliczności oraz niezasadnienie decyzji w sposób właściwy narusza zasady postępowania administracyjnego i obliuguje organ odwoławczy do uchylecia zaskarżonej decyzji, "konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy mający istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie" powoduje konieczność przekazania sprawy do ponownego rozstrzygnięcia zgodnie z art. 138 § 2 k.p.a.

Jak wskazano powyżej, na gruncie niniejszej sprawy niezbędne okazało się przeprowadzenie postępowania dowodowego w znacznym zakresie, a wątpliwości organu odwoławczego, co do stanu faktycznego sprawy nie są możliwe do wyeliminowania w trybie art. 136 § 1 k.p.a.

Zdaniem Ministra, kluczowym jest zbadanie warunków nauki, wychowania i opieki w SP w Stobnie oraz SP w Raciążu. Z materiału dowodowego wynika, że Kurator wydał opinię w tym zakresie w oparciu o dokumenty dostarczone mu przez dyrektorów ww. szkół. Minister stwierdza, że zgodnie z art. 68 ust. 1 u.p.o. dyrektor szkoły m. in. kieruje działalnością szkoły lub placówki, sprawuje opiekę nad uczniami, realizuje uchwały rady szkoły lub placówki oraz rady pedagogicznej, podjęte w ramach ich kompetencji stanowiących. Natomiast zbadanie i ocena warunków szkoły i bezpieczeństwa uczniów w szkole, na potrzeby wydania opinii, o której mowa w art. 89 ust. 3 u.p.o., należy do zadań organu sprawującego nad szkołami nadzór pedagogiczny. Dlatego Minister, za konieczne do wyjaśnienia sprawy, uznaje przeprowadzenie oględzin/kontroli doraźnej przez Kuratora w SP w Stobnie oraz w SP w Raciążu i zebranie materiału dowodowego pozwalającego na dokonanie oceny warunków lokalowych, wyposażenia oraz warunków realizacji wychowania przedszkolnego. Minister wskazuje, że przed przeprowadzeniem oględzin/kontroli doraźnej, Kurator powiadomi o tym stronę (zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami prawnymi) i zapewni jej czynny udział w prowadzonych czynnościach, a następnie sporządzi stosowne protokoły, zapozna stronę z ich treścią i dołączy je do akt sprawy. Konieczne jest bowiem wyjaśnienie wszystkich okoliczności i zebranie materiału dowodowego pozwalającego na dokonanie pełnej oceny jej bazy pod kątem

zapewnienia realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego, realizacji wychowania przedszkolnego oraz innych zadań statutowych, a także bezpieczeństwa w czasie pobytu w szkole i w oddziałach przedszkolnych. Jeśli kurator oświaty stwierdzi, że nie zostaną spełnione wymogi wynikające z przepisów prawa, powinien to odpowiednio udokumentować (w tym wskazać konkretny przepis prawa, który jego zdaniem mógłby zostać naruszony).

W zaskarżonym postanowieniu organ I instancji wskazał, że do SP w Stobnie uczęszcza obecnie 71 uczniów (w kl. I-II - 22, w kl. IV-VIII - 37 oraz 11 w oddziale przedszkolnym, co łącznie daje liczbę 70 uczniów). Minister stwierdza, że zgodnie z danymi z Systemu Informacji Oświatowej (SIO, stan na 30 września 2024 r.), do szkoły tej uczęszcza 60 uczniów kl. I-VIII i 27 dzieci do oddziału przedszkolnego (11 - 6-latków, 16 - 3, 4 i 5 latków). Z analizy dokumentacji wynika, że podana przez dyrektora i wskazana przez Kuratora liczba 11 dzieci dotyczy tylko sześciolatków. W związku z powyższym, oceniając ponownie zamiar likwidacji SP w Stobnie, koniecznym jest ustalenie faktycznej liczby dzieci, które mają kontynuować naukę i wychowanie przedszkolne w SP w Raciążu i zbadanie czy po likwidacji SP w Stobnie wszystkie dzieci będą miały miejsce we wskazanej do kontynuowania nauki szkole. Ponadto, w uzasadnieniu uchwały nr VI/51/24 wskazano, że w przypadku większej liczby dzieci, które uczęszczałyby do punktów lub oddziałów przedszkolnych przewiduje się możliwość dodatkowego zagospodarowania pomieszczeń w Wiejskim Domu Kultury w Raciążu, przy ich odpowiednim dostosowaniu do wymogów prawa i potrzeb najmniejszych dzieci, przy niewielkich nakładach finansowych. W związku z powyższym, oceniając ponownie zamiar likwidacji SP w Stobnie, koniecznym jest zbadanie przez organ I instancji warunków lokalowych, zapewnienia bezpieczeństwa i warunków realizacji kształcenia ogólnego w SP w Raciążu pod kątem przyjęcia do niej uczniów klas I-VIII oraz warunków realizacji wychowania przedszkolnego w tej szkole dla wszystkich dzieci w wieku od 3-6 lat, a także pomieszczeń wspomnianego przez stronę Wiejskiego Domu Kultury w Raciążu. Należy w tym miejscu zauważyć, że aby wskazane przez stronę ww. pomieszczenia mogły być ewentualnie wykorzystane przez szkołę jako miejsce zapewnienia realizacji wychowania przedszkolnego, konieczne byłoby utworzenie innej lokalizacji prowadzenia zajęć. Mając na uwadze powyższe, Minister wskazuje, że zgodnie z art. 39 ust. 7a u.p.o. w przypadku szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego tworzenie i likwidacja innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych stanowi przekształcenie szkoły. Przepisy art. 89 stosuje się. Przepisów art. 39 ust. 7a u.p.o. nie stosuje się w przypadku przedszkoli.

Istotną kwestią w przedmiotowej sprawie jest również dowożenie uczniów klas I - VIII likwidowanej szkoły oraz dzieci w wieku 3-6 lat do SP w Raciążu. Kwestia zagwarantowania dowozu do szkoły oraz bezpieczeństwa w czasie transportu dzieci jest bardzo ważna i ma istotny wpływ na rozstrzygnięcie w sprawie, w szczególności kwestia dowozu dzieci młodszych (klasy I-III i dzieci z oddziału przedszkolnego), wymagających specjalnej uwagi i troski podczas przebywania poza domem i poza szkołą. Z uwagi na podnoszone przez kuratora oświaty w zaskarżonym postanowieniu wątpliwości dotyczące zapewnienia dowozu dzieciom, prowadząc dodatkowe postępowanie dowodowe należy zgromadzić materiał pozwalający na stwierdzenie w sposób jednoznaczny, w jaki sposób gmina będzie realizowała obowiązek dowożenia w przypadku, o którym mowa w art. 32 i art. 39 u.p.o., oraz czy wszystkie uprawnione dzieci będą miały zapewniony transport do szkoły. W ramach postępowania wyjaśniającego należy ustalić, jak liczna grupa uczniów oraz dzieci z oddziału przedszkolnego SP w Stobnie i w jakich warunkach będzie dowożonych do SP w Raciążu, jaka będzie odległość do szkoły (szczególnie dzieci zamieszkałych najdalej od szkoły), czas dowozu, czas oczekiwania na transport z domu do szkoły i ze szkoły do domu, ile i gdzie będą rozmieszczone przystanki. Należy

ustalić, ile czasu dzieci będą przebywały poza domem, a także czy zostaną zapewnione bezpieczne warunki oczekiwania na transport do i ze szkoły. Dlatego też wskazane jest uzupełnienie materiału dowodowego pozwalające na ocenę w jaki sposób będzie realizowany dowóz uczniów biorąc pod uwagę ww. czynniki oraz jaki wpływ będzie miała zmiana szkoły na czas dowozu, w szczególności uczniów zamieszkałych w najdalszej odległości od szkoły. Ustalenie powyższych kwestii jest szczególnie istotne w odniesieniu do dzieci uczęszczających do oddziału przedszkolnego SP w Stobnie, czy gmina zapewni dowożenie również dzieciom, wobec których nie ma takiego obowiązku (tj. wobec dzieci 3- i 4-letnich). Jeśli kurator oświaty stwierdzi nieprawidłowości w zakresie dowożenia, to powinien je odpowiednio udokumentować.

Ponadto, jak wskazano powyżej, przy wydawaniu opinii kurator oświaty powinien uwzględnić wszystkie okoliczności wskazane w art. 89 ust. 1 u.p.o., tj.: m.in. zapewnienie możliwości kontynuowania nauki, czy też powiadomienie o planowanej likwidacji szkoły rodziców uczniów i kuratora oświaty.

Odnosząc się do powiadomienia rodziców uczniów, Minister zauważa, że w uchwale nr X/81/25 z dnia 14 stycznia 2025 r. w sprawie wniesienia zażalenia w przedmiotowej sprawie Rada Miejska wskazała, że przystępując do uchwalenia zamiaru likwidacji SP w Stobnie spełniła wszystkie warunki ustawowe zawarte w art. 89 u.p.o. Wskazano m.in., że o zamiarze likwidacji szkoły organ prowadzący zawiadomił, na 6 miesięcy przed terminem jej likwidacji, Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty, właściwe związki zawodowe oraz pismami z dnia 17 grudnia 2024 r. znak: OR.0123.11.2024.JG (za potwierdzeniem odbioru) rodziców/opiekunów prawnych uczniów likwidowanej szkoły. Mając powyższe na uwadze, Kurator ustalił w sposób niebudzący wątpliwości czy gmina skutecznie powiadomiła rodziców uczniów o planowanej likwidacji SP w Stobnie, w tym rodziców dzieci z oddziału przedszkolnego, bowiem od dnia 1 września 2025 r. ich dzieci miałyby prawo do kontynuowania wychowania przedszkolnego w oddziałach przedszkolnych w SP w Raciążu. Przeprowadzenie wskazanych czynności jest niezbędne do ustalenia czy gmina prawidłowo zrealizowała wszystkie warunki, o których mowa w art. 89 ust. 1 u.p.o.

Kolejną kwestią wymagającą wyjaśnienia jest sytuacja demograficzna szkół funkcjonujących na obszarze wiejskim Gminy Tuchola, m.in. w kontekście wskazanego przez stronę zamiaru zmiany sieci publicznych szkół podstawowych polegającego na likwidacji innej szkoły funkcjonującej na obszarze wiejskim gminy, tj. Szkoły Podstawowej im. Leona Wyczółkowskiego w Kiełpinie. Ponadto, Minister wskazuje, że w uzasadnieniu uchwały nr VI/51/24 nie przedstawiono danych demograficznych dotyczących SP w Raciążu. Rozpatrując przedmiotową kwestię Kurator więc weźmie pod uwagę liczbę dzieci urodzonych w obwodach ww. szkół w latach 2010-2024 i ocenić zasadność zamiaru likwidacji SP w Stobnie w kontekście zapewnienia dzieciom dostępu do edukacji i racjonalności sieci szkół podstawowych prowadzonych przez gminę.

Minister zauważa, że stanowiska, protesty czy petycje rodziców uczniów, lokalnej społeczności, czy grona pedagogicznego, choć ważne z punktu widzenia gminy, nie powinny mieć wpływu na rozstrzygnięcie kuratora oświaty, chyba że zawierają one informacje opisujące istotne dla sprawy okoliczności, które kurator oświaty powinien zbadać i wyjaśnić. Podobnie, jak nie powinny mieć wpływu na opinię kuratora oświaty w sprawie zamiaru likwidacji szkoły takie okoliczności, jak sprawy pracownicze.

Minister przypomina też, że wydanie na dzień dzisiejszy przez organ II instancji rozstrzygnięcia co do istoty (podtrzymanie negatywnej opinii kuratora oświaty lub uchylenie jej w całości i wydanie pozytywnej opinii) stanowiłoby de facto zastąpienie organu I instancji, a to z kolei doprowadziłoby do pozbawienia strony możliwości rozpatrywania sprawy planowanej likwidacji

SP w Stobnie w trybie dwuinstancyjnym. Dwuinstancyjność postępowania zakłada dwukrotne merytoryczne badanie danej sprawy przez dwa różne organy administracji z zachowaniem tożsamości podmiotów oraz przedmiotu postępowania.

Z uwagi na wydanie zaskarżonego postanowienia z naruszeniem przepisów postępowania oraz w związku z koniecznością wyjaśnienia zagadnień mających istotny wpływ na rozstrzygnięcie, Minister Edukacji uznał, że uzasadnione jest uchylene zaskarżonego postanowienia Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji.

Pouczenie: Na postanowienie służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, wnoszona za pośrednictwem Ministra Edukacji w terminie 30 dni od dnia doręczenia postanowienia. Wpis od skargi wynosi 100 zł. Strona może ubiegać się o zwolnienie od kosztów albo o przyznanie prawa pomocy.

Z upoważnienia
Ministra Edukacji

Henryk Kiepusa
Sekretarz Stanu
/ - podpisano cyfrowo/

Otrzymuje:
Gmina Tuchola
Do wiadomości:
Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty